

KLASA: UP/I-041-02/12-01/6
URBROJ: 326-771-13-5
Zagreb, 31. siječnja 2013.

Na temelju odredbi članka 15. točka 2. i članka 8. stavak 1. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (Narodne novine br. 140/05 i 12/12), te članka 480. Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine 88/08, 146/08 i 74/09, dalje: ZTK), u postupku kontinuiranog nadzora nad društvom X. d.d. Z., Upravno vijeće Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga na sjednici održanoj 31. siječnja 2013. godine, donijelo je

RJEŠENJE

- I. Društvu X. d.d. Z., izriče se opomena.
- II. Ovo rješenje će se objaviti na internetskoj stranici Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga.

Obrazloženje

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje: Agencija) provela je postupak kontinuiranog nadzora nad društvom X. d.d., Z., (dalje: X. d.d.), u predmetu KLASA: 041-01/12-01/45.

Predmet nadzora nad X. d.d. bilo je izvršavanje obveza iz članka 395. do 449. ZTK, poštivanje zabrana i obveza iz članka 450. do 487. ZTK, te postupanje X. d.d. s informacijom o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje društva Y. d.d., U., (dalje Y. d.d.) i informacijom o povlačenju dionica Y. d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu.

O provedenom postupku nadzora sastavljen je zapisnik, KLASA: UP/I-041-02/12-01/6, URBROJ: 326-771- 12-2 od 06. prosinca 2012. (dalje: Zapisnik), u kojem je opisano činjenično stanje i konstatirano neodgovarajuće upravljanje procesima objave povlaštene informacije o povlačenju dionica Y. d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu i povlaštene informacije o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje Y. d.d. od strane X. d.d.

Dana 14. prosinca 2012. je X. d.d. podnijela prigovor na Zapisnik (dalje: Prigovor). Prilikom donošenja ovog rješenja, Agencija je uzela u obzir navode istaknute u Prigovoru, međutim, u dijelu koji je bitan za rješenje ove upravne stvari, Prigovor ne mijenja utvrđeno činjenično stanje.

U nastavku se iznosi prikaz utvrđenog činjeničnog stanja, te navode razlozi koji su bili odlučujući za rješavanje ove upravne stvari.

1/ U postupku nadzora utvrđivane su okolnosti predlaganja, usvajanja i javnog objavljivanja informacije o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje Y. d.d. i informacije o povlačenju dionica Y. d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu.

Naime, Y. d.d. je 24. listopada 2012. javno objavio Obavijest o povlaštenoj informaciji - prijedlog povlačenja s uvrštenja na uređenom tržištu i to na Z. u 09:21 sati, u službenom registru propisanih informacija (dalje: S.) u 09:35:57 sati i putem H. (dalje: H.) u 10:24 sati. U predmetnoj obavijesti je navedeno da će pravična naknada koja će biti isplaćena dioničarima na njihov zahtjev biti izračunata sukladno članku 332. ZTK, te da ista, izračunata do dana 22. listopada 2012., iznosi 116,50 kuna za jednu redovnu dionicu.

Nakon naprijed navedene obavijesti, u 10:22:27 sati na Z. je zbog pada cijene dionica Y. d.d. pokrenuta dražba uravnoteženja koja je trajala do 10:33:38 sati.

Isti dan, X. d.d. je u 15:21:47 sati dostavila Z. Obavijest o namjeri objavljivanja ponude za preuzimanje Y. d.d. Ista obavijest je objavljena u S.-ju u 15:27 sati i putem H.-e u 15:48 sati. Navedena obavijest sadrži informaciju da X. d.d. u ponudi za preuzimanje namjerava ponuditi 156,00 kuna, odnosno cca 33% **više** od ponderiranog prosjeka svih cijena ostvarenih trgovanjem redovnim dionicama Y. d.d. u zadnja tri mjeseca prije nastanka obveze na

objavljivanje ponude za preuzimanje, odnosno prije datuma objave ove obavijesti.

U provedenom postupku, uvidom u podatke na internetskim stranicama Z. d.d., te u zaprimljenu dokumentaciju i očitovanja X. d.d., te očitovanja M. Ž., člana Uprave X. d.d. i predsjednika Nadzornog odbora Y. d.d., utvrđen je kronološki slijed događanja, koji je detaljno opisan u Zapisniku. U nastavku ovog obrazloženja, u sažetom obliku navode se one činjenice koje su značajne za rješenje ove upravne stvari, kako slijedi.

Uprava X. d.d. je:

1. i prije 22. listopada 2012. (kada je Uprava Y. d.d. donijela *Odluku o povlačenju redovnih dionica Y. d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu*) raspolagala informacijom o postupku povlačenja dionica Y. d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu, što X. d.d. niti ne osporava; naime, X. d.d. je 18. rujna 2012. zatražila neobvezujuće mišljenje (dalje: *NBO*) U. u svezi postupka povlačenja dionica Y. d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu i postupka objavljivanja dobrovoljne ponude za preuzimanje Y. d.d., a u skladu s pravilima upravljanja U.;
2. već 23. listopada 2012., i to preko člana Uprave – M. Ž. (koji je ujedno i predsjednik Nadzornog odbora Y. d.d.), znala da je Uprava Y. d.d. 22. listopada 2012. donijela *Odluku o povlačenju dionica Y. d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu*, na koju je Nadzorni odbor Y. d.d. dao suglasnost 23. listopada 2012.;
3. 23. listopada 2012. donijela *Odluku o odobrenju preuzimanja do 100% dionica Y. d.d. na temelju dobrovoljne ponude za preuzimanje*, za koju je (nakon pozitivnog *NBO-a* U. dobivenog prethodno tog dana) bilo razumno pretpostaviti da će dobiti suglasnost i Nadzornog odbora X. d.d. sljedeći dan (24. listopada 2012.), i
4. znala da će X. d.d. u ponudi za preuzimanje ponuditi određenu premiju na minimalnu cijenu koju je dužna ponuditi prema ZPDD-u (do maksimalno 156,00 kuna za dionicu), a kako bi ponudu učinila atraktivnijom za male dioničare.

Polazeći od naprijed navedenih činjenica, utvrđeno je da X. d.d. nije na odgovarajući način upravljala procesima objave povlaštene informacije o povlačenju dionica Y. d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu i povlaštene informacije o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje Y. d.d., što je za posljedicu imalo neistovremeno objavljivanje ove dvije informacije (koja svaka sadrži različitu informaciju o cijeni po kojoj dioničari Y. d.d. mogu prodati svoje dionice).

Zbog navedenog je 24. listopada 2012. javnost dovedena u zabludu u pogledu cijene dionica Y. d.d. Zabluda se očituje u tome što su ulagatelji koji su prodavali te dionice 24. listopada 2012. nakon 9:21 sati vjerojatno uzeli u obzir informaciju o povlačenju dionica Y. d.d. kao dio osnove za donošenje svojih investicijskih odluka, ne znajući za informaciju o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje Y. d.d. koja je objavljena istog dana u 15:21 sati. Isto je rezultiralo velikim oscilacijama cijene dionica Y. d.d. na 24. listopada 2012. (-36,96% na dan objave ovih povlaštenih informacija, u odnosu na cijenu prethodnog dana) i na 25. listopada 2012. (+33,62% prvi sljedeći dan nakon objave ovih povlaštenih informacija, u odnosu na cijenu prethodnog dana).

X. d.d. u Prigovoru, u bitnom, ističe da Y. d.d. nije imao saznanja za informaciju o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje, pa da slijedom navedenog nije imao razloga odgoditi svoju odluku o povlačenju dionica s uvrštenja na uređenom tržištu, sukladno odredbi članka 461. ZTK. Međutim, navedeno tijekom postupka nije niti bilo sporno. Štoviše, X. d.d. u Prigovoru upravo i ističe kako je znala za namjeru Y. d.d. o povlačenju dionica s uvrštenja na uređenom tržištu prije nego je za to saznala javnost, budući daje bila „*neophodno potrebna koordinacija u pripremi _ odluka, u skladu s pravilima upravljanja U.*“ Dakle, X. d.d. je jedina, tijekom cijelog promatranog razdoblja, raspolagala s obje naprijed navedene informacije i postupala je s tim informacijama sukladno unutargrupnim pravilima.

Sukladno odredbama članka 455. stavak 1. ZTK, povlaštena informacija je informacija precizne naravi koja nije bila javno dostupna, a koja se posredno ili neposredno odnosi na izdavatelja ili financijski instrument te koja bi, kada bi bila javno dostupna, vjerojatno imala značajan utjecaj na cijenu tog instrumenta. Smatra se da vjerojatnost značajnog utjecaja postoji ako bi razumni ulagatelj vjerojatno uzeo u obzir takvu informaciju kao dio osnove za donošenje svojih investicijskih odluka.

Budući da je X. d.d. već 18. rujna 2012. jedina raspolagala s informacijom o namjeri povlačenja dionica Y. d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu, a poslije (23. listopada 2012.) i s formalno donesenom odlukom o povlačenju dionica Y. d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu i pravičnom naknadom koja bi se u tom postupku isplaćivala, X. d.d. je kao:

- 1) većinski dioničar Y. d.d.,
- 2) izdavatelj čije su dionice uvrštene na uređeno tržište Z. d.d. Z., i
- 3) profesionalni ulagatelj - banka koja ima odobrenje Hrvatske narodne banke i Agencije za pružanje/obavljanje investicijskih usluga/aktivnosti,

morala znati da će neistovremeno i nekoordinirano objavljivanje informacije o povlačenju dionica Y. d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu i informacije o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje Y. d.d. (gdje se prvom informacijom cijena dionice određuje u iznosu od 116,50 kuna, a kasnijom informacijom u iznosu od 156,00 kuna) dovesti javnost u zabludu u pogledu cijene dionice Y. d.d., a posljedično tome i do značajnog osciliranja cijene dionica Y. d.d. nakon objave svake od ovih informacija.

X. d.d. je propustila poduzeti odgovarajuće mjere i postupke kojima bi osigurala istovremeno objavljivanje povlaštenih informacija o povlačenju dionica Y. d.d. s uvrštenja na uređenom tržištu i o objavljivanju dobrovoljne ponude za preuzimanje Y. d.d.

Znajući daje pravična naknada koju će Y. d.d. isplatiti dioničarima koji glasaju protiv odluke o povlačenju dionica s uvrštenja niža od cijene koju će X. d.d. ponuditi u dobrovoljnoj ponudi za preuzimanje, X. d.d. je 24. listopada 2012. godine neosiguravajući istovremenu objavu ove dvije informacije dala obmanjujući signal u pogledu cijene dionica Y. d.d. čime je postupila protivno članku 466. stavak 1. točka 3. ZTK i na taj način manipulirala tržištem.

Naime, manipulacija tržištem, sukladno članku 466. stavak 1. točka 3. ZTK, znači širenje informacija putem medija ili bilo kojim drugim načinom koji daje ili bi mogao davati lažne ili obmanjujuće signale u pogledu financijskih instrumenata, uključujući širenje glasina i lažnih ili obmanjujućih vijesti, gdje je osoba koja je proširila informaciju znala, ili trebala znati, daje informacija lažna ili obmanjujuća. Člankom 465. ZTK je zabranjen svaki oblik manipuliranja tržištem.

Slijedom navedenog, Agencija je nesporno utvrdila daje u razdoblju od 18. rujna 2012. do 24. listopada 2012. godine X. d.d. raspolagala s obje povlaštene informacije, te daje propuštajući poduzeti odgovarajuće mjere i postupke kojima bi osigurala istovremeno objavljivanje tih informacija - manipulirala tržištem.

Sukladno odredbama članka 480. ZTK, Agencija je ovlaštena za nadzor nad poštivanjem zabrana i obveza iz članka 450. - 487. ZTK, koji nadzor obavlja u svrhu sprečavanja i otkrivanja djelatnosti koje predstavljaju zlouporabu tržišta. Ukoliko tijekom nadzora utvrdi kršenje odredbi ZTK, Agencija je ovlaštena izreći nadzornu mjeru iz članka 480. stavak 6. točka 2. ZTK - opomenu.

Agencija smatra daje izricanje opomene X. d.d. primjereno okolnostima slučaja, posebice sa stajališta zaštite povjerenja ulagatelja u funkcionalnost i integritet tržišta kapitala u Republici Hrvatskoj, te da se istom postiže prevencija sličnih postupanja u budućnosti.

Slijedom navedenog, valjalo je odlučiti kao u točki I. izreke ovog rješenja.

II/ Agencija je sukladno odredbi članka 482. ZTK ovlaštena informirati javnost o svakoj poduzetoj mjeri ili sankciji koje su izrečene radi utvrđenih nepravilnosti i/ili nezakonitosti, osim ako takva objava ne bi ozbiljno ugrozila financijsko tržište ili strankama u postupku prouzročila nerazmjernu štetu.

Budući da u konkretnom slučaju nije utvrđeno da bi objava ovog rješenja ozbiljno ugrozila financijsko tržište, a X. d.d. se u Prigovoru nije očitovala da bi joj javnom objavom bila prouzročena nerazmjerna šteta, Agencija je sukladno odredbama članka 482. i članka 8. stavak 3. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, odlučila kao u točki II. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LJJEKU

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu u Zagrebu u roku od 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Petar-Pierre Matek

Dostaviti:

1. X. d.d. Z.,
2. H. , Z.
3. Pismohrana, ovdje